EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 6.11.2025
COM(2025) 667 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Zpráva o stavu energetické unie 2025

(podle nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu)

1. ÚVOD: BUDOVÁNÍ SILNÉ ENERGETICKÉ UNIE

Jak zdůraznila Draghiho zpráva, vysoké náklady na energie jsou ústředním tématem výzev, kterým Evropa čelí. Ceny energií jsou sice výrazně nižší než v době energetické krize v roce 2022, ale stále jsou výrazně vyšší než u našich konkurentů a v jednotlivých členských státech EU se značně liší, což nadále vyvolává obavy u mnoha průmyslových odvětví a evropských občanů. Ty jsou způsobeny zejména závislostí Evropy na dovozu fosilních paliv, která **v roce 2024** dosáhla téměř **375 miliard EUR**[1], a strukturální neefektivností v důsledku neúplné integrace elektrizační soustavy EU.

Skutečná energetická unie opírající se o domácí výrobu čisté energie a založená na silném odvětví energie z obnovitelných zdrojů a účinném využívání těchto zdrojů má naprosto zásadní význam pro bezpečnost a konkurenceschopnost EU a pro dosažení našich cílů klimatické neutrality. Evropa již v roce 2024 dosáhla 47% podílu obnovitelných zdrojů na skladbě zdrojů elektrické energie a opatření v oblasti energetické účinnosti vedla podle odhadů k **úsporám** účtů za energii ve výši přibližně **120 miliard EUR**, což otevírá cestu k energetické nezávislosti.

Na začátku roku 2025 Komise předložila **Dohodu o čistém průmyslu** (CID), v níž nastínila opatření ke snížení cen energie a vytvoření kvalitních pracovních míst a vhodných podmínek pro prosperitu podniků, pokud jde o financování, vedoucí trhy, obchod a přístup ke zdrojům. **Dohoda o čistém průmyslu** začleňuje klimatickou neutralitu do průmyslové politiky tím, že nastiňuje konkrétní opatření, jak z dekarbonizace učinit hnací sílu růstu evropského průmyslu. **Akční plán pro cenově dostupnou energii** zároveň zavádí opatření v krátkodobém horizontu a strukturální opatření, která zajistí stabilní a předvídatelné náklady na energie, zvýší energetickou účinnost a rozšíří výrobu energie z obnovitelných zdrojů, čímž zajistí, aby podniky mohly zůstat konkurenceschopné a spotřebitelé mohli využívat cenově dostupnou energii. Tyto iniciativy společně představují novou etapu dokončení energetické unie a vytvoření skutečně integrovaného energetického systému, který umožní volný tok levné čisté energie, která se bude vyrábět v Unii, po celé Evropě.

Rychle se vyvíjející geopolitická situace posledních let ovlivňuje globální trhy s energií po celém světě. Rusko zneužívá energetiku jako zbraň, což ohrožuje energetickou bezpečnost Evropy a má to dopad na hospodářskou stabilitu a růst Unie. V reakci na to spustila EU v květnu 2022 plán REPowerEU s cílem postupně ukončit svou závislost na ruských fosilních palivech v souladu s Versailleským prohlášením. V současné době všechny národní plány pro oživení a odolnost v rámci nástroje NextGenerationEU obsahují **kapitolu REPowerEU** s celkovou odhadovanou výší investic 65,3 miliardy EUR. Díky rychlému koordinovanému postupu Evropy a spolupráci s mezinárodními partnery se podíl dovozu plynu z Ruska do EU snížil ze 45 % v roce 2021 na 19 % v roce 2024 a po přerušení tranzitu přes Ukrajinu na 12 % v roce 2025 (do srpna). Podíl dovozu ropy z Ruska se díky úsilí EU a sankcím rovněž snížil, a to z 27 % na začátku roku 2022 na 3 % v první polovině roku 2025[2].

V zájmu úplného odstranění závislosti splnila Komise v květnu 2025 svůj slib, že se bude zabývat zbývající závislostí, a předložila **plán na ukončení dovozu energie z Ruska** a následně v červnu předložila první legislativní návrh. Tento přelomový návrh, který v současné době projednávají spolunormotvůrci, obsahuje **silný politický signál**, že Evropa již nebude tolerovat využívání dodávek energie jako zbraně. To je v souladu s 19. balíčkem sankcí proti Rusku, v němž Komise navrhla zákaz dovozu ruského zkapalněného zemního plynu v celé EU od 1. ledna 2027 spolu s tvrdšími opatřeními namířenými proti stínové flotile a úplným zákazem transakcí se společnostmi Rosněft a Gazpromněft s cílem omezit peněžní toky plynoucí z ropy.

---

[1] Imports of energy products to the EU down in 2024 (Dovoz energetických produktů do EU v roce 2024 klesl) – Novinky – Eurostat

[2] Quarterly reports highlight solar (record and progress away from Russian gas (Čtvrtletní zprávy poukazují na výsledky v oblasti solární energie a odklon od ruského plynu) – Evropská komise
EU imports of energy products - latest developments - Statistics Explained (Dovoz energetických produktů do EU – nejnovější vývoj – Vysvětlení statistických údajů) – Eurostat

Evropa je nejrychleji se oteplujícím kontinentem na světě, což ohrožuje její prosperitu a bezpečnost. Snížením závislosti na fosilních palivech z Ruska a zbytku světa chce EU nejen posílit svou energetickou nezávislost, ale také chránit své občany a usilovat o vedoucí postavení Evropy v úsilí o dekarbonizaci, neboť EU se nemůže spoléhat na fosilní paliva, která sama nevyrábí.

Podle sdělení Komise nazvaného **Celounijní posouzení konečných aktualizovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu** se EU svým cílům v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 přiblíží, pokud budou členské státy provádět tyto plány společně s politikami EU. V oblasti energetické účinnosti však stále přetrvávají značné nedostatky, což naznačuje, že ke splnění cílů EU v oblasti úspor energie do roku 2030 je zapotřebí dalších opatření a důraznějšího provádění, spolu s dalšími akcemi k zajištění nezbytných investic a financování.

Přestože zelené investice v posledních letech zrychlily, zejména díky podpoře z Nástroje pro oživení a odolnost a z fondů soudržnosti, nedosahuje současná úroveň investic odhadované roční potřeby investic do energetického systému ve výši **660 miliard EUR** v období 2026–2030 a ještě vyšší úrovně v období 2031–2040, která je nutná k dosažení našich cílů v oblasti klimatu a energetiky[3].

V této souvislosti návrh ambiciózního víceletého finančního rámce (VFR) ve výši 1,98 bilionu EUR na období 2028–2034 (v běžných cenách) předkládá pětinásobné navýšení rozpočtu **Nástroje pro propojení Evropy** určeného na přeshraniční energetickou infrastrukturu, což **dokládá, že je naprosto nezbytné významně zvýšit investice do evropských elektrizačních soustav.**

Výroční **zpráva o stavu energetické unie je roční inventurou pokroku EU při plnění cílů energetické unie** a **přechodu na čistou energii**.

Letošní zpráva představuje pokrok dosažený v letech 2024–2025 a popisuje, jak EU reagovala na vyvíjející se globální a domácí výzvy v prvním roce mandátu této Komise. Zpráva se skládá ze tří částí: nejprve se zabývá tím, **jak pokračuje provádění Akčního plánu pro cenově dostupnou energii a jak plán ukotvuje plnění cílů a úkolů politik pro rok 2030**. **Druhá část analyzuje současný stav provádění energetické unie** v jejích pěti rozměrech, a to na základě výsledků hodnocení dvouletých zpráv členských států o pokroku při provádění vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu předložených v roce 2025. **Třetí část je zaměřena na budoucnost a připravuje cestu k rozhodným krokům k dokončení energetické unie a přípravě rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky pro nadcházející desetiletí**.

[3] Energy in the next long-term EU budget:Commission invites input (Energetika v příštím dlouhodobém rozpočtu EU: Komise vyzývá k předložení podnětů)

HLAVNÍ ÚSPĚCHY ROKU 2025 NA CESTĚ KE SKUTEČNÉ ENERGETICKÉ UNII

- ***Akční plán pro cenově dostupnou energii***, který Komise představila dne 26. února 2025 spolu s ***Dohodou o čistém průmyslu***, přispěje ke snížení nákladů na energii pro průmysl, podniky a občany. Obsahuje komplexní soubor opatření, včetně mobilizace investic, zvýšení flexibility a efektivnější povolování za účelem rozšíření dodávek čisté a cenově dostupné energie, investic do opatření v oblasti energetické účinnosti a posílení sítí.

- Na podporu jeho plnění Komise dne 2. července 2025 přijala balíček pokynů k ***podpoře preventivních investic do elektrizačních soustav, inovativních technologií v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a forem zavádění energie z obnovitelných zdrojů, vymezení oblastí síťové infrastruktury a infrastruktury pro skladování*** a ***revizi metodik pro stanovení síťových sazeb***, a to s cílem podpořit členské státy, vnitrostátní regulační orgány a provozovatele elektrizačních soustav při rozšiřování parku obnovitelných zdrojů energie, posilování našich elektrizačních soustav a plánování sítí a navrhování síťových sazeb, které motivují k flexibilitě a nákladově efektivnímu využívání sítě.

- První dvě ***třístranné smlouvy o cenově dostupné energii, z nichž jedna se týká větrné energie na moři a sítí a druhá skladování energie***, oznámil komisař Jørgensen dne 4. září 2025 a jejich uzavření se očekává v nadcházejících měsících. Tyto smlouvy, které spojují výrobce energie, průmyslové spotřebitele a veřejný sektor zastoupený členskými státy a Komisí, stanoví vzájemné závazky k uvolnění investic potřebných pro rychlou integraci tuzemské, cenově dostupné energie do systému. Kromě toho Komise v současné době posuzuje možnosti podobných smluv v jiných odvětvích, jako je biometan, energetická účinnost, malé modulární reaktory nebo energetická integrace datových center.

- EU výrazně snížila svou závislost na ruské energii: ***podíl dovozu plynu z Ruska (potrubní plyn a LNG) klesl ze 45 % v roce 2021 na 12 % v roce 2025 (do srpna),*** přičemž podíl dovozu ropy se v důsledku zavedených sankcí snížil z 27 % na začátku roku 2022 na pouhá 3 %. Toto výrazné snížení, k němuž přispěla koordinovaná opatření EU a úsilí o diverzifikaci zdrojů energie, představuje významný krok k postupnému ukončení dovozu energie z Ruska a posílení energetické bezpečnosti Unie.

- ***Plán na ukončení dovozu energie z Ruska,*** který Komise předložila dne 6. května 2025, stanoví koordinovaný a postupný přístup k ukončení dovozu ruského plynu, ropy a jaderné energie do EU. První ***legislativní návrh nařízení o postupném ukončení dovozu zemního plynu z Ruska*** zajistí postupné, ale skutečné ukončení dovozu ruského plynu a ropy a zároveň zachová bezpečnost dodávek a stabilitu trhu v EU. Stanoví rovněž opatření k posílení transparentnosti a monitorování bezpečnosti dodávek energie do EU, a to úplným ukončením závislosti EU na ruské energii. V rámci 19. balíčku sankcí proti Rusku Komise navrhla zákaz dovozu ruského zkapalněného zemního plynu v celé EU od 1. ledna 2027 spolu s tvrdšími opatřeními namířenými proti stínové flotile a úplným zákazem transakcí se společnostmi Rosněfť a Gazprom něfť s cílem omezit peněžní toky plynoucí z ropy.

- Dne 9. února 2025 Estonsko, Lotyšsko a Litva úspěšně synchronizovaly své elektrizační soustavy se synchronně propojenou oblastí kontinentální Evropa. ***Synchronizace pobaltských zemí*** je stěžejním projektem zajišťujícím energetickou bezpečnost EU, kterému Komise v posledních patnácti letech poskytovala nebývalou politickou, technickou a finanční podporou. Zahrnuje více než 1,23 miliardy EUR v grantech z Nástroje pro propojení Evropy a 60 milionů EUR z Nástroje pro oživení a odolnost.

- ***EU se připravuje na zimu, přičemž trajektorie naplňování zásobníků plynu*** je v souladu se zaznamenaným průměrem let 2016–2021 (83 % na začátku října) a je na dobré cestě splnit cíl stanovený pro 1. listopad, tedy 90 %. Nedávné změny nařízení o uskladňování zemního plynu poskytují větší flexibilitu, jež členským státům umožňuje optimalizovat operace týkající se skladování a posílit energetickou bezpečnost.

- Z konečných ***vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu*** vyplývá, že členské státy ***výrazně snížily skluz v plnění cílů v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030***, přičemž se odhaduje, že celkové čisté emise skleníkových plynů se v roce 2030 sníží přibližně o 54 % ve srovnání s rokem 1990 a že nedostatečné naplňování ambicí členských států dosáhnout podílu energie z obnovitelných zdrojů ve výši 42,5 % činí pouze 1,5 %, nicméně je třeba vyvíjet větší úsilí, pokud jde o příspěvky členských států k plnění cíle v oblasti energetické účinnosti ve výši 11,7 % do roku 2030, jakož i o zajištění nezbytných investic a financování. Komise pečlivě sleduje provádění plánů a zkoumá další kroky k naplnění prognóz členských států. Na podporu odstraňování nedostatků v oblasti energetické účinnosti zahájila Komise na neformálním zasedání Rady pro energetiku ve dnech 4.–5. září 2025 fórum pro opatření v oblasti energetické účinnosti.

- ***Pracovní skupina pro energetickou unii**, která byla oznámena v Akčním plánu pro cenově dostupnou energii a zahájila činnost již v červnu 2025, sdružuje zástupce Komise a členských států na vysoké úrovni s cílem posílit koordinaci v rámci energetické unie a posílit její řízení a dokončení. Jejím cílem je dát **politický impuls** konkrétním klíčovým výzvám, které utvářejí náš společný energetický systém budoucnosti.*

- ***Nový instalovaný výkon obnovitelných zdrojů energie** v roce 2024 se odhaduje na přibližně **77 GW** (12,9 GW v případě větrné energie a 65,5 GW v případě solární energie), což představuje 17% meziroční nárůst oproti roku 2023. Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů si v EU v roce 2024 upevnila vedoucí postavení a zajišťovala 47,3 % celkového objemu elektřiny. V červnu 2025 se solární energie poprvé v historii stala největším zdrojem energie v EU.*

- ***Cíl EU pro rok 2030, kterým je podíl obnovitelných zdrojů** na spotřebě energie v EU ve výši 42,5 % (s cílem dosáhnout 45 %), bude vyžadovat **mnohem rychlejší využívání obnovitelných zdrojů energie v nadcházejících letech**, přičemž k dosažení dalšího referenčního bodu 29,7 % v roce 2025 bude zapotřebí roční růst o 2,6 procentního bodu.*

- *Pokud jde o odklon od fosilních paliv, **produkce a spotřeba uhlí nadále klesá**. V letech 2018 až 2024 se spotřeba černého i hnědého uhlí v EU snížila zhruba o polovinu.*

- ***Spotřeba primární energie** v EU se v roce 2023 snížila o 4,1 % a konečná spotřeba energie klesla o 3 % ve srovnání s rokem 2022. Hlavní snížení koncové spotřeby energie lze pozorovat v segmentu bydlení následovaném průmyslem a službami.*

- *Dne 11. září 2025 byla zahájena **iniciativa pro energetickou účinnost malých a středních podniků**, která má podpořit investice do energetiky pro 350 000 malých a středních podniků v celé Evropě s novým finančním krytím ve výši 17,5 miliardy EUR (2025–2027). Komise bude i nadále mobilizovat veřejný a soukromý kapitál prostřednictvím koalic, národních center, investičních platforem, podpory EIB a podpory vytváření nových investičních nástrojů pro zvýšení energetické účinnosti.*

- *Osmý **jaderný ukázkový program** Komise (PINC) z června 2025 poskytuje komplexní, na faktech založený přehled trendů vývoje v oblasti jaderné energetiky. Realizace plánů členských států si vyžádá značné investice odhadované na 241 miliard EUR do roku 2050, které pokryjí novou výstavbu velkých reaktorů a prodloužení jejich životnosti („základní scénář“ s kapacitou 109 GW). Na konci roku 2024 bylo v provozu 101 jaderných reaktorů ve dvanácti členských státech, což je téměř čtvrtina z více než 400 reaktorů, které jsou v provozu ve světě.*

- *Komise zřídila **platformu EU pro energetiku a suroviny**, aby využila velikosti evropského trhu a umožnila evropským společnostem efektivně nakupovat výrobky spojené se spotřebou energie a suroviny. Platforma zahrnuje různé mechanismy pro vodík, suroviny, biometan, zkapalněný zemní plyn (LNG) a zemní plyn.*

- *V rámci obecnějších priorit rozšíření **pokračovaly práce na sladění kandidátských zemí s energetickými politikami EU**. Na **Ukrajině** a v **Moldavsku** proběhla prověřovací jednání, na nichž bylo posouzeno jejich sladění s acquis EU v oblasti energetiky. Komise dokončila proces prověřování **Albánie** a **Severní Makedonie**. V případě **Srbska** a **Černé Hory** probíhají jednání o kapitolách 15 (energetika) a 21 (transevropské sítě) v rámci tematického okruhu 4 procesu přistoupení.*

- *V lednu 2025 zahájila předsedkyně von der Leyenová činnost **Globálního fóra pro energetickou transformaci**, které se zaměří na provedení vůbec prvního globálního hodnocení, a to ztrojnásobením globální kapacity obnovitelných zdrojů energie a zdvojnásobením tempa zvyšování energetické účinnosti do roku 2030.*

- *Kromě toho Komise přijala **sdělení o nové vizi EU pro posílení globální klimatické a energetické transformace** v říjnu 2025.*

- *Pro **Evropský strategický plán pro energetické technologie** (plán SET) se navrhuje **nový rámec řízení**, který by měl pro každou technologii čisté energie vytvořit společné prováděcí a investiční programy a v souladu s cíli aktu o průmyslu pro nulové čisté emise posílit spolupráci mezi EU, členskými státy, výzkumnými a průmyslovými subjekty.*

2. PLNĚNÍ AKČNÍHO PLÁNU PRO CENOVĚ DOSTUPNOU ENERGII

Evropská unie čelí naléhavé výzvě: **kvůli vysokým a kolísavým cenám energií hrozí, že se sníží podpora veřejnosti pro energetickou transformaci, protože 47 milionů Evropanů trpí energetickou chudobou** a rostoucí cenové rozdíly oproti ostatním velkým ekonomikám podkopávají konkurenceschopnost průmyslu EU.

V zájmu řešení provázaných problémů závislosti na dovozu drahých fosilních paliv, neefektivity na trhu s energií a nedostatečné integrace energetického systému zaujímá EU komplexní přístup k dokončení energetické unie. Akční plán pro cenově dostupnou energii představil opatření ke snížení účtů za energie v krátkodobém horizontu, například snížením daní za elektřinu, které už v některých členských státech vykazuje výsledky, a zároveň se zaměřuje na strukturálnější opatření s cílem modernizovat evropský energetický systém investicemi do sítí a propojovacích vedení, zlepšením příznivých podmínek, jako je povolování a správa, a zvýšením výroby energie z obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti. Komise je odhodlána tento plán urychleně realizovat a podporovat členské státy v každém kroku. Dne 21. října Komise oznámila, že zintenzivní úsilí o snížení cen energie pomocí souboru 7 opatření, která mají ulevit průmyslovým odvětvím a spotřebitelům. Přehled pokroku dosaženého u jednotlivých opatřeních plánu je uveden v příloze 1.

Opatření členských států v oblasti zdanění energie

***Dánsko** představilo návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2026 včetně snížení daní z elektřiny na minimum EU v letech 2026–2027. Jedná se o pokles z přibližně 97 EUR/MWh na zhruba 1,1 EUR/MWh, tedy téměř na nulu. Podle Dánska to povede k úsporám ve výši 134 EUR ročně (1 000 DKK) pro jednotlivce a přibližně 533 EUR ročně (3 975 DKK) pro pracující rodinu žijící v rodinném domě (3. září)*

***Německo** oznámilo záměr snížit daně z elektřiny u konkrétních odvětví (průmysl, zemědělství, lesnictví) na unijní minimum s cílem přinést užitek zhruba 600 000 společnostem pomocí podpory ve výši 1,5 miliardy EUR v roce 2026 a 3 miliardy EUR v roce 2027, jakož i 6,5 miliardy EUR na podporu*

Další integrace energetického systému EU

Dokončení energetické unie má zásadní význam pro překonání neefektivity na vnitřním trhu s energií. Energetický systém EU se nadále vyznačuje omezenou přeshraniční kapacitou a nedostatečnou integrací energetického systému, což vede k prudkým nárůstům cen a regionálním rozdílům cen. To brání optimálnímu využívání čisté elektřiny a narušuje bezpečnost dodávek. Polovina potřeb evropských přeshraničních infrastruktur zůstává nenaplněna a dlouhé fronty výrobců a spotřebitelů energie z obnovitelných zdrojů čekajících na připojení k síti jsou na překážku konkurenceschopnosti Evropy, její energetické bezpečnosti a transformaci.

Zásadní výzvou zůstává také **ukládání**: navzdory rekordnímu růstu činila kapacita bateriových systémů pro ukládání energie v EU v roce 2024 pouhých 61 GWh, zatímco podle některých odhadů by EU měla **do roku 2030** dosáhnout zavedení 200 GW úložišť energie, což odpovídá nejméně 18,5 GW ročně[4].

Aby odstranila tyto přetrvávající nedostatky a urychlila přínosy plně integrované energetické unie, zahájila Komise činnost **Pracovní skupiny pro energetickou unii**. Pracovní skupina, v níž zasedají představitelé Komise, členských států, příslušných orgánů EU a zúčastněných stran na vysoké úrovni, posílí politickou spolupráci v otázkách, jako je urychlení propojení, zavádění ukládání, digitalizace energetického systému, zvýšení připravenosti na náročné situace v elektrizační soustavě a zlepšení plánování sítí v členských státech.

[4] New report:European battery storage grows 15% in 2024, EU energy storage action plan needed (Nová zpráva: Evropské ukládání v bateriích vzroste v roce 2024 o 15 %, je zapotřebí akční plán EU pro ukládání energie) – SolarPower Europe

Současně Komise přijala na podporu plnění Akčního plánu pro cenově dostupnou energii řadu pokynů, jak snížit náklady na energetický systém a podpořit členské státy při řízení transformace. Patří mezi ně *mimo jiné* **pokyny k preventivním investicím**, jejichž cílem je zajistit, aby se elektrizační soustavy rozšiřovaly a posilovaly v souladu s budoucími potřebami a rostoucí poptávkou. Doporučení Komise o metodikách pro stanovení síťových sazeb vytvoří správné cenové signály pro investice do flexibility, odezvy na straně poptávky a efektivního využívání sítě. Větším přizpůsobením sazeb potřebám systému, například prostřednictvím prvků týkajících se doby spotřeby a lokality, pomáhají snižovat špičkové zatížení, zlepšují flexibilitu, zabraňují přetížení a v konečném důsledku snižují náklady pro spotřebitele.

Cílem **balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy**, který bude předložen koncem roku, je mimo jiné zvýšit úlohu EU při plánování infrastruktury a posílit plánování a realizaci přeshraničních propojení na úrovni EU. Balíček má mimo jiné pomoci urychlit rozvoj vnitrostátních sítí, zefektivnit a zjednodušit povolovací procesy pro elektrizační soustavy, ukládání a obnovitelné zdroje energie, a rovněž zlepšit mechanismus sdílení nákladů. Tato opatření usnadní včasné zavádění energetických projektů a posílí integraci trhu, čímž přispějí k omezení úzkých míst v systému, zvýší integraci obnovitelných zdrojů a sníží ceny pro spotřebitele. Komise rovněž vytváří **Energetickou dálnici** s cílem odstranit osm kritických překážek v energetické infrastruktuře EU tím, že propojí vlády s vývojáři a v konečném důsledku přinese do Evropy cenově dostupnější energii.

Opatření členských států týkající se investic do sítí

Španělsko oznámilo potřebu investic do sítě ve výši 13,59 miliardy EUR do roku 2030, aby bylo možné vyhovět rostoucímu počtu žádostí o připojení k síti. To umožní pokrýt 13,1 GW obnovitelného vodíku, 9 GW průmyslových zařízení, 3,8 GW pro datová centra, 1,8 GW pro budovy a 1,2 GW pro přístavy. Aby takové investice byly možné, připravuje se *předloha* návrhu.

Neefektivní využívání našich stávajících sítí v podobě redispečinku již dnes způsobuje náklady ve výši **5,2 miliardy EUR ročně**. Pokud by se tento problém neřešil, mohly by se do roku 2030 zvýšit na 26 miliard EUR ročně. Přeshraniční obchod s elektřinou na vnitřním trhu již dnes přináší spotřebitelům výhody ve výši přibližně 34 miliard EUR ročně.

Prohloubená integrace trhu a lepší správa mohou tyto přínosy výrazně zvýšit, protože zajistí plynulejší přeshraniční tok elektřiny a lepší dohled nad příslušnými procesy. Další integrace trhu s energií může tyto přínosy do roku 2030 zvýšit až **na 40–43 miliard EUR ročně**. Komise rovněž zahájí proces úvah o prohloubení integrace vnitřního trhu s elektřinou tím, že zveřejní **bílou knihu o prohloubené integraci trhu s elektřinou**.

V neposlední řadě byla zřízena Pracovní skupina pro trh s plynem, která má za úkol kontrolovat fungování trhu s plynem a důsledně vyhodnocovat procesy dohledu s cílem určit oblasti, v nichž je třeba dosáhnout zlepšení, a zajistit optimální fungování trhů s energií. Závěry pracovní skupiny spolu s možnými doporučeními se očekávají **koncem roku** a mají za cíl podpořit odolnější a účinnější energetický systém pro budoucnost.

Urychlení přechodu na čistou energii

Skladba zdrojů energie v EU je stále do značné míry závislá na fosilních palivech, většinou z dovozu. V roce 2023 pocházelo přibližně 70 % energie spotřebované v EU z fosilních zdrojů, z nichž téměř 90 % se dováží. Jen v roce 2024 činily náklady na dovoz do Evropy více než 375 miliard EUR.

Na podporu spotřeby dražších fosilních paliv vyčlenily členské státy v roce 2024 zhruba o **pětinu více veřejných prostředků** na dotace na fosilní paliva (+18 %) než v roce 2021 (rok před krizí), ačkoli výše těchto dotací klesla, a to o více než třetinu ve srovnání s rokem 2023 (–34 %) a o polovinu ve srovnání s rokem 2022 (–49 %), kdy došlo k narušení dodávek energie[5]. Tato závislost na dovážených palivech představuje významné riziko pro energetickou bezpečnost a

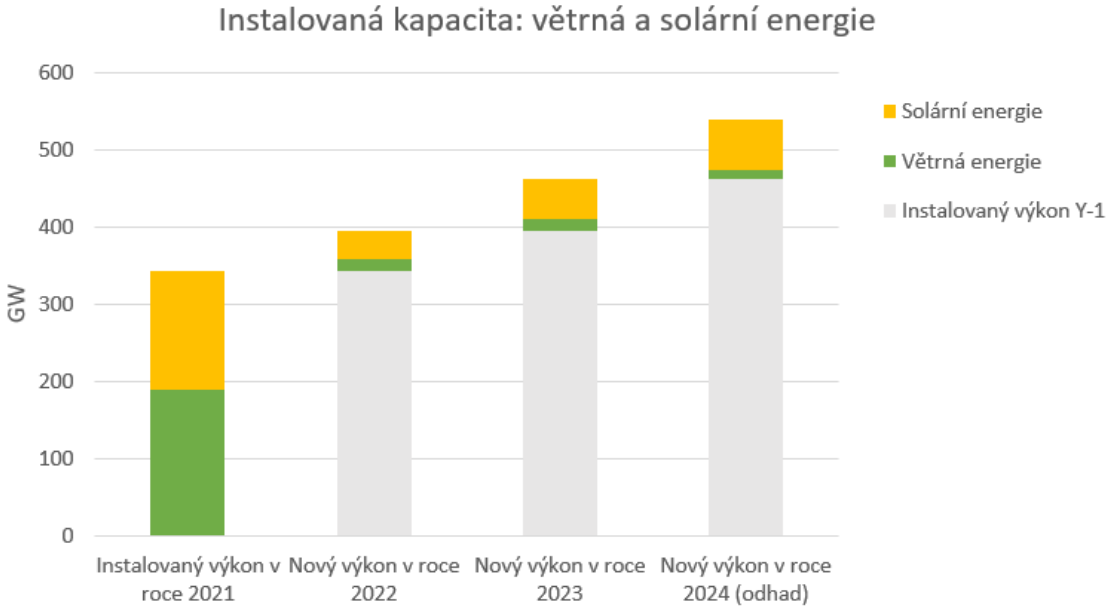
[5] Studie o dotacích do energetiky – vydání 2025, Enerdata, Trinomics a Seven (předběžné údaje).

odolnost EU[6] a je zátěží pro konkurenceschopnost, neboť narušuje pobídky k investicím do transformace energetiky.

EU proto musí diverzifikovat a rozšířit výrobu čisté energie v Unii.

Již nyní je patrný značný pokrok. V letech 2021 až 2023 ušetřili spotřebitelé elektřiny v EU 100 miliard EUR díky výrobě elektřiny z nových kapacit solárních fotovoltaických a větrných zařízení, což dokazuje, že je důležité využít potenciál energie z obnovitelných zdrojů ke snížení závislosti na fosilních palivech a snížení nákladů[7].

Rychlé rozšiřování sítí a jejich integrace má zásadní význam, protože kapacita na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů rychle roste – jen v roce 2024 přibylo přibližně 77 GW, včetně 12,9 GW větrné elektřiny a 65,5 GW nové fotovoltaické kapacity – a každoroční rozšiřování kapacity na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů by mělo do roku 2030 dosáhnout přibližně 100 GW, jak se uvádí v Dohodě o čistém průmyslu. Nezbytným předpokladem pro podporu tohoto zásadního urychlení je rychlé provádění nedávno přijatých pravidel, zejména pokud jde o rychlejší povolování.

Zdroj: Eurostat, WindEurope, Solar Power Europe

Opatření členských států v oblasti povolování

***Irsko** zavedlo pro obnovitelné zdroje povinné potvrzení úplnosti žádosti nebo povinnost žádosti o další informace do 45 dnů; stanoví lhůty pro rozhodnutí v závislosti na kapacitě (52 týdnů pro ≥150 kW, 30 týdnů pro <150 kW nebo modernizaci); požadavek, aby orgány nemohly rozšířit rozsah posuzování vlivů na životní prostředí po vydání stanoviska (12. srpna 2025).*

***Itálie** provedla předběžný přezkum (podléhající schválení parlamentem) právních předpisů týkajících se povolování a navrhuje odstranění překážek pro zásahy, které nevyžadují nové využití půdy, bezproblémové začlenění ukládání, rychlejší režim pro projekty bez dopadů na životní prostředí nebo s omezenými dopady, zjednodušení procesů pro vylepšení/modernizaci zařízení, zavedení jednotného kontaktního místa pro obce (11. září 2025).*

[6] Podle celounijního posouzení konečných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu pro energetické využívání paliv (COM(2025) 274, 27.5.2025) se pouze polovina členských států ve svých vnitrostátních plánech částečně zabývala postupným ukončováním dotací na fosilní paliva.

[7] How much money are European consumers saving thanks to renewables? – Renewable Energy Market Update (Kolik peněz ušetří evropští spotřebitelé díky obnovitelným zdrojům energie? – Aktuální informace o trhu s energií z obnovitelných zdrojů) – červen 2023 – Analýza – IEA.

Zvýšení energetické účinnosti znamená také snížení naší závislosti na dovozu energie. Každé 1% zlepšení energetické účinnosti znamená snížení dovozu plynu o 2,6 %. Rozhodující význam při zvyšování energetické bezpečnosti a snižování cen energií a nákladů na energii má pokračující úsilí o zvyšování účinnosti. Příspěvek opatření v oblasti energetické účinnosti ke snížení nákladů na dovoz fosilních paliv činí přibližně 25 %.

V zájmu zvýšení energetické účinnosti zaměří Komise své úsilí na deset konkrétních oblastí uvedených v **plánu pro energetickou účinnost**. Tyto iniciativy sahají od podpory a zjednodušení provádění předpisů v oblasti energetické účinnosti až po rozvoj trhu s obchodovatelnou energetickou účinností a posílení spolupráce a mezinárodní spolupráce. **Iniciativa pro energetickou účinnost malých a středních podniků** byla zahájena 11. září. Další finanční úsilí skupiny EIB ve výši 17,5 miliardy EUR využije kombinaci stávajících a nových finančních produktů, včetně dluhových a kapitálových nástrojů, na podporu zavádění osvědčených energeticky úsporných technologií pro malé a střední podniky, které sníží jejich účty za energii a zvýší jejich odolnost a konkurenceschopnost. Existuje značný zájem o využívání takových finančních řešení pro malé a střední podniky, aby mohly dekarbonizovat a zvýšit svou odolnost a konkurenceschopnost.

Opatření členských států v oblasti energetické účinnosti

Itálie schválila režim Conto Termico 3.0, který umožňuje pobídky pro energetickou účinnost a obnovitelnou tepelnou energii ve veřejných (400 milionů EUR) a soukromých budovách (500 milionů

Investice do čisté energie

Komise odhaduje, že ke splnění cílů v oblasti energetiky a klimatu potřebuje EU v letech 2026–2030 mobilizovat **více než 660 miliard EUR ročně a v letech 2031–2040 pak 695 miliard EUR ročně** na investice související s energetikou, například do energie z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti a kapacity sítí.

Hlavní část investic na úrovni EU v oblasti energetiky je jednoznačně zaměřena na rychlejší zavádění energie z obnovitelných zdrojů, snížení spotřeby energie prostřednictvím opatření v oblasti energetické účinnosti, posílení flexibility, zavádění propojovacích vedení a modernizaci elektroenergetické infrastruktury.

Přestože většina těchto investic musí pocházet ze **soukromého kapitálu**, je třeba lépe zacílit veřejné financování, aby se mobilizovaly soukromé investice. To vyžaduje flexibilní přístup, který bude využívat koordinovanou kombinaci **nefinančních opatření** a komplexního **souboru finančních nástrojů** – od mechanismů snižování rizika až po řešení zvyšující návratnost a strukturovaného financování – za účelem odstranění konkrétních překážek, kterým čelí celé spektrum investorů, od **velkých institucionálních investorů až po komerční banky a realizátory projektů**, a to ve všech segmentech energetiky.

Nástroj pro oživení a odolnost směřuje prostředky EU do rozšiřování kapacity v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zároveň do modernizace přenosových a distribučních sítí v členských státech a do rozsáhlých řešení ukládání elektřiny, a tím přispívá k dosažení cíle zvýšit do roku 2030 podíl energie z obnovitelných zdrojů na nejméně 42,5 %. Vedle investic podporuje členské státy při přijímání reforem umožňujících investice, jejichž cílem je urychlit povolování energie z obnovitelných zdrojů, zrychlit přístup k sítím a vytvořit pružnější elektrizační soustavu. Očekává se, že nástroj zajistí 61 GW nového instalovaného výkonu z obnovitelných zdrojů, což umožní ušetřit několik miliard metrů krychlových zemního plynu, přibližně 40 milionů domácností bude zásobováno elektřinou a bude modernizováno a vybudováno více než 10 000 km elektrizačních soustav. **Velká část prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost byla věnována energetické účinnosti, zejména v budovách.** Ze 723,8 miliardy EUR, které byly v rámci nástroje k dispozici, bylo 106,5 miliardy EUR použito na financování investic do energetické účinnosti, což představuje 15 % prostředků.

V návaznosti na Akční plán pro cenově dostupnou energii Komise v rámci pravidel trhu s elektřinou zintenzivňuje úsilí o oddělení účtů za elektřinu od kolísání cen tím, že zvyšuje využívání dlouhodobých smluv na dodávky elektřiny. Vedoucí úlohy se v tomto ohledu ujala

Evropská investiční banka (EIB) a **s podporou z Programu InvestEU zavedla několik finančních produktů, jako jsou protizáruky ve výši 500 milionů EUR na smlouvy o nákupu čisté elektřiny**, které mají podpořit financovatelnost nových projektů výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů bankami a snížení rizika pro kupující, a **program ve výši 1,5 miliardy EUR na získání bankovních záruk pro evropské výrobce síťových komponentů**. Rozšířila také možnosti financování balíčku pro větrnou energii z 5 miliard EUR na 6,5 miliardy EUR a zřizuje nový záruční produkt pro rozvíjející se čisté technologie ve výši 250 milionů EUR, který bude podporován také Programem InvestEU.

Stěžejním investičním fondem EU pro vysoce inovativní čisté technologie je **Inovační fond**. Program, který má v letech 2020 až 2030 k dispozici odhadem 40 miliard EUR, je plně financován ze systému EU pro obchodování s emisemi (EU ETS), který podporuje energetickou nezávislost.

Modernizační fond, který rovněž poskytuje investiční podporu, je plně financován z EU ETS. Od ledna 2021 bylo potvrzeno přibližně 200 programů a individuálních projektů v celkové výši 19,1 miliardy EUR, které byly vyplaceny příjemcům z řad členských států. Tyto iniciativy se většinou týkají energie z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti, skladování energie a modernizace energetických sítí.

V oblasti jaderné energie Komise dne 13. června 2025 zveřejnila osmý **jaderný ukázkový program** (PINC), který nabízí komplexní, na faktech založený přehled o potřebách investic do jaderné energetiky, aby bylo možné naplnit plány členských států, a uvádí oblasti, v nichž by se opatření členských států měla upřednostnit. „*Základní*“ scénář vyžaduje investice v přibližné výši 241 miliard EUR z hlediska čisté současné hodnoty, přičemž výstavba nových velkých reaktorů předpokládá 205 miliard EUR a prodloužení životnosti 36 miliard EUR. Provozní údaje z poslední doby potvrzují, že jaderný park EU dosahuje vysokokapacitního faktoru přes 80 %, přispívá k zajištění dodávek pro základní spotřebu a naplňování cílů dekarbonizace a zároveň je důležitým prvkem pro konkurenceschopnost průmyslu a zabezpečení dodávek v některých členských státech.

Aby tyto reformy měly skutečně plný dopad, je zapotřebí dlouhodobé investiční strategie. Připravovaná **investiční strategie pro čistou energii** se bude zabývat systémovými překážkami pro investice do čistých technologií, infrastruktury, ukládání a energetické účinnosti a nastíní opatření, která by měla uvolnit soukromý kapitál a lépe využívat veřejné financování.

Vývoj udržitelných alternativních paliv, zejména pro letectví a námořní dopravu, navíc nabízí velké možnosti ke zvýšení energetické bezpečnosti Evropy a posílení evropských kapacit a inovací. Připravovaný investiční plán pro udržitelnou dopravu uvádí v tomto ohledu řadu relevantních opatření.

Příprava **třístranných smluv o cenově dostupné energii** pro evropský průmysl, které sdružují vlády, výrobce, průmyslové spotřebitele a další příslušné zúčastněné strany, dále pomůže uvolnit potřebné investice, neboť zvýší předvídatelnost, zajistí řešení rizik projektů a překážek jejich zavádění, sníží finanční náklady a posílí evropskou průmyslovou základnu. Během neformálního zasedání Rady pro energetiku, které se konalo 4. září v Kodani, komisař Jørgensen oznámil první dvě **třístranné smlouvy o větrné energii na moři a elektrizačních soustavách na moři a o ukládání**, které by měly být uzavřeny v nadcházejících měsících. Komise ve spolupráci se zúčastněnými stranami a členskými státy zváží další možná prioritní odvětví, jako je biometan, energetická účinnost, malé modulární reaktory a energetická integrace datových center.

Nahrazení dočasného krizového a transformačního rámce přijetím **rámce státní podpory Dohody o čistém průmyslu (CISAF)**, k němuž došlo 25. června 2025, je rovněž klíčovým prvkem umožňujícím urychlení zavádění čisté energie a dekarbonizace průmyslu. Jeho cílem je zefektivnit státní podporu pro obnovitelné zdroje energie, dekarbonizaci průmyslu a výrobu čistých technologií tím, že členským státům umožní za jasnějších podmínek zavést granty a daňové pobídky za účelem podpory konkurenceschopnosti EU v rámci širší Dohody o čistém průmyslu.

Státní podpora členských států

Česko *– Státní podpora ve výši 960 miliard EUR na investice do výrobních činností v oblasti výroby čistých zařízení (baterie, fotovoltaické panely, větrné turbíny, tepelná čerpadla, elektrolyzéry, zachycování, využití a ukládání uhlíku) a příslušných surovin (18. března 2025).*

Německo *– Režim státní podpory ve výši 5 miliard EUR schválený Komisí na pomoc průmyslovým odvětvím, na něž se vztahuje ETS, pro dekarbonizaci jejich procesů prostřednictvím elektrifikace, vodíku, zachycování, využití a ukládání uhlíku a energetické účinnosti. Bude se skládat z obousměrných rozdílových smluv o uhlíku s ročními granty na základě nabídek společností a vývoje cen v rámci systému obchodování s emisemi a cen energie, aby se pokryly dodatečné náklady na dekarbonizaci (24. března 2025).*

Portugalsko *– Systém snižování daní na elektřinu ve výši 612 miliard EUR (75–85 %) pro odvětví, která jsou silně závislá na elektřině a jsou obzvláště vystavena mezinárodnímu obchodu, za určitých podmínek (24. dubna 2025).*

Rumunsko *– Přímé investice v rámci státní podpory na modernizaci sítě centrálního zásobování teplem v Bukurešti s cílem zvýšit energetickou účinnost / úspory energie v koncové spotřebě energie v důsledku snížení ztrát (10. dubna)*

Cenově dostupná energie ve střednědobém až dlouhodobém horizontu

Zatímco **obnovitelné zdroje energie a opatření v oblasti účinnosti již snižují náklady na elektřinu**, nyní je třeba vytvořit integrovaný energetický systém, který inteligentně rozšíří elektrifikaci, zlepší celkovou účinnost a flexibilitu systému lepší integrací levných a hojných obnovitelných zdrojů energie v různých odvětvích.

Další vlna opatření v rámci Akčního plánu pro cenově dostupnou energii, jak je uvedena v příloze, bude zaměřena na strukturální změny, které toto navýšení umožní. Týká se to například **Akčního plánu elektrifikace a Strategie pro vytápění a chlazení**, které mají odstranit překážky bránící elektrifikaci a uvolnit potenciál čisté elektřiny a integrace energeticky účinného systému. Tyto iniciativy budou dále podpořeny **strategickým plánem pro digitalizaci a umělou inteligenci**, jehož cílem je převést pokrok v oblasti digitálních řešení a technologií umělé inteligence do realizovatelných kroků, které budou přínosem pro energetickou transformaci a digitalizaci a zároveň budou řešit výzvy a rizika jako integrace spotřeby datových center do energetického systému EU.

Cílem **energetického balíčku pro občany** je poskytnout návod, jak se spotřebitelé mohou zapojit do využívání energie z obnovitelných zdrojů a odezvy na straně poptávky a mít z nich prospěch, a to i v rámci energetického společenství nebo formou sdílení energie.

Cenová dostupnost energií je důležitým aspektem celkové cenové dostupnosti bydlení. Z hlediska ohrožení energetickou chudobou existují značné rozdíly mezi jednotlivými socioekonomickými skupinami, a to jak v krátkodobém[8], tak v dlouhodobém horizontu[9]. V míře energetické chudoby existují mezi jednotlivými členskými státy EU rovněž výrazné rozdíly. Komise přijme do konce roku vůbec první **Evropský plán dostupného bydlení**, jehož cílem je podpořit členské státy při řešení strukturálních příčin krize v oblasti bydlení a uvolnit veřejné a soukromé investice do cenově dostupného a udržitelného bydlení[10]. Patří sem i zprovoznění celoevropské investiční

8 Koukoufikis, G., Ozdemir, E., and Uihlein, A., Shedding Light: Unveiling the Dynamics of Energy Poverty in the EU (Objasnění: odhalení dynamiky energetické chudoby v EU), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2024, doi:10.2760/7432189, JRC138567.

9 Ozdemir, E., and Koukoufikis, G., The persistence of energy poverty in the EU (Přetrvávající energetická chudoba v EU), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucembursko, 2024, doi:10.2760/745025, JRC138409.

10 Některé popisné analýzy k této problematice byly provedeny v Ozdemir, E., and Koukoufikis, G., Addressing Housing Affordability and Energy Poverty: A Dual Challenge for the EU (Cenová dostupnost bydlení a energetická chudoba: dvojí výzva pro EU), Evropská komise, Petten, 2025, JRC140895. Kromě toho autoři této studie v současné době připravují komplexní zprávu o analýze trendů změn v cenách nemovitostí a dostupnosti výdajů domácností spojených s náklady na bydlení.

platformy pro dostupné a udržitelné bydlení, kterou vytvořila EIB, národní podpůrné banky a další finanční instituce, a která bude rovněž podporovat udržitelné investice do projektů v oblasti bydlení v celé EU.

Investice do energetické účinnosti a renovace budov, čistého vytápění a chlazení a integrace energie z obnovitelných zdrojů, jakož i do řešení v oblasti mobility s nulovými a nízkými emisemi budou podporovány ze **Sociálního klimatického fondu**. Hlavním cílem fondu je souběžně se systémem ETS2 zajistit spravedlivý přechod ke klimatické neutralitě podporou nejvíce postižených zranitelných skupin, zejména domácností v energetické nebo dopravní chudobě.

Kromě toho bude Komise i nadále využívat **Evropský strategický plán pro energetické technologie (plán SET),** který je jedním z hlavních nástrojů 5. pilíře energetické unie v oblasti výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti, k vývoji nových technologií a snižování s nimi spojených nákladů prostřednictvím koordinovaného výzkumu a inovací.

3. ZHODNOCENÍ PROVÁDĚNÍ CÍLŮ DO ROKU 2030: DŮKAZNÍ ZÁKLADNA PRO DALŠÍ FÁZI ENERGETICKÉ UNIE

Do roku 2025 předložily téměř všechny členské státy[11] své aktualizované integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu. Tyto plány mají zásadní význam pro vytvoření spravedlivé, odolné a klimaticky neutrální Evropy a pro řízení tolik potřebných investic do klimatické a energetické transformace.

Z hodnocení plánů provedeného Komisí[12] vyplývá, že členské státy své plány na základě doporučení Komise k návrhům podstatně zlepšily, v důsledku čehož se výrazně přiblížily k dosažení dohodnutých cílů v oblasti energetiky a klimatu pro rok 2030. Členské státy však musí projevit větší ambice a úsilí, aby se udržely na trajektorii vedoucí k dosažení cíle, zejména pokud jde o energetickou účinnost. Chybí také lepší analytický rámec a cílená opatření k řešení aspektů spravedlnosti, pracovních míst a dovedností spojených s transformací. V plánech navíc často chybějí komplexní strategie pro mobilizaci veřejných a soukromých finančních prostředků. Jen málo z nich specifikuje zdroje financování, posuzuje míru potřebné veřejné podpory a diskutuje o tom, jak lze mobilizovat soukromé investice. To dokládá hodnotu iterativního a kooperativního postupu mezi Komisí a členskými státy. Tento pokrok rovněž podporuje cíl klimatické neutrality pro rok 2050 a širší transformační rámec, který spojuje energetickou nezávislost, bezpečnost dodávek, konkurenceschopnost a snížení závislosti na fosilních palivech.

Do 15. března 2025 měly členské státy podat zprávu o pokroku při provádění svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu. Toto podávání zpráv se týkalo pokroku při dosahování jejich cílů, úkolů a příspěvků v rámci pěti rozměrů energetické unie, včetně emisí skleníkových plynů a jejich odstraňování, postupného ukončování dotací na fosilní paliva, ale i provádění nebo změn politik a opatření členských států a jejich financování.

Kromě toho musely členské státy podat zprávu o pokroku v plnění svých adaptačních cílů, o dopadu svých politik a opatření na kvalitu ovzduší a emise látek znečišťujících ovzduší a o krocích podniknutých k navázání víceúrovňového dialogu v oblasti energetiky a klimatu.

Na základě těchto zpráv Komise vyhodnotila dosavadní pokrok a bilancovala, jak si EU stojí v plnění svých cílů v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030[13]. Kompletní **hodnocení**

[11] Kromě Polska.

[12] Balíček zveřejněný dne 28. května 2025 zahrnuje celounijní posouzení konečných aktualizovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v podobě pracovního dokumentu útvarů Komise s individuálními posouzeními 23 vnitrostátních plánů a pokyny pro snadnější provádění. Tento dokument doplňuje pracovní dokument útvarů Komise s hodnocením slovenského a estonského vnitrostátního plánu, který byl zveřejněn dne 2. října 2025. . Belgie předložila svůj konečný plán dne 7. října 2025 a útvary Komise jej v současné době posuzují. Polsko se vyzývá, aby své konečné aktualizované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu předložilo co nejdříve.

[13] Každý členský stát podává Komisi každé dva roky zprávu o stavu provádění svého vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu prostřednictvím integrované vnitrostátní zprávy o pokroku v oblasti energetiky a klimatu, která zahrnuje všech pět rozměrů energetické unie. Tam, kde je to možné, se při

dvouletých zpráv členských států, které provedla Komise, je zveřejněno společně s touto zprávou. Kromě toho je v rámci výroční **Zprávy o pokroku při provádění opatření v oblasti klimatu** přezkoumán pokrok v politice v oblasti klimatu podle nařízení o správě. Hlavní závěry hodnocení jsou shrnuty v následujících oddílech.

3.1 **Dekarbonizace**

V roce **2024**[14] **se čisté emise skleníkových plynů**, včetně emisí z využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) a emisí z mezinárodní námořní a letecké dopravy v rámci cílového rozsahu EU **oproti roku 2023 snížily o 2,5 %. Po výjimečném poklesu emisí o 9 % v roce 2023 jejich klesající tendence pokračuje.** Emise byly o 37,2 % nižší než v roce 1990 (resp. o 39 %, pokud jsou brány v úvahu pouze domácí čisté emise), zatímco HDP byl o 71 % vyšší, což znamená, že hospodářský růst se nadále odděluje od emisí.

V roce 2024 se v rámci **systému EU pro obchodování s emisemi** (EU ETS) podařilo dosáhnout dalšího snížení emisí z energetických a průmyslových zařízení, a to o 5,8 % ve srovnání s rokem 2023. Tím se tyto emise dostaly přibližně o 50 % pod úroveň roku 2005. Emise z **letecké dopravy**, na které se vztahuje EU ETS, vzrostly oproti roku 2023 přibližně o 15 %, ačkoli přibližně polovina tohoto nárůstu byla způsobena rozšířením zeměpisné působnosti [15]. V **odvětvích sdílení úsilí** zůstaly emise na podobné úrovni jako v roce 2023. Předběžné údaje o emisích skleníkových plynů a jejich pohlcování v odvětví využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví **(LULUCF)** za rok 2024 ukazují nárůst čistých propadů uhlíku o přibližně 7 % (neboli 15 $MtCO_2ekv.$) ve srovnání s rokem 2023, ačkoli přibližné údaje podléhají rozsáhlým revizím (více informací viz Zpráva o pokroku v oblasti klimatu za rok 2025).

V roce 2023 dosáhla EU **podílu energie z obnovitelných zdrojů** na hrubé koncové spotřebě energie ve výši **24,6 %**, což představuje **oproti roku 2022** nárůst o 1,5 procentního bodu.

Od roku 2020 se celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů každoročně zvyšuje v průměru o 0,8 procentního bodu. **Výrazný pokrok byl zaznamenán v odvětví elektřiny**, kde se podíl obnovitelných zdrojů zvýšil z 37,4 % v roce 2020 na 45,3 % v roce 2023. Větrná energie na pevnině se na spotřebě elektřiny v EU podílela 15 %, následovala solární fotovoltaika s 9 % a biopaliva se 3 %.

Pokrok v oblasti vytápění a chlazení (ze 23,0 % na 26,2 %) **a dopravy** (z 10,3 % na 10,8 %) byl **skromnější**. Cíl EU pro rok 2030, kterým je podíl obnovitelných zdrojů na spotřebě energie v EU 42,5 % (s cílem dosáhnout 45 %), bude vyžadovat **mnohem rychlejší využívání obnovitelných zdrojů energie v nadcházejících letech**, přičemž k dosažení dalšího referenčního bodu 29,7 % v roce 2025 (v souladu s nařízením o správě) bude zapotřebí roční růst o 2,6 procentního bodu. V odvětví vytápění a chlazení pochází výroba energie z obnovitelných zdrojů především z biomasy (86,6 Mtoe) a tepelných čerpadel (19 Mtoe), přičemž solární termální energie hraje poměrně malou roli.

Doprava patří k největším producentům skleníkových plynů, což vyžaduje cílené úsilí o snížení emisí prostřednictvím pokroku v oblasti mobility s nulovými emisemi a udržitelných alternativních paliv, zejména v odvětví letecké a námořní dopravy. V dopravě byla energie z obnovitelných zdrojů dodávána především prostřednictvím biopaliv (18 Mtoe), která převažovala nad elektřinou (2 Mtoe).

Aby Evropa splnila klimatické cíle týkající se dekarbonizace letectví stanovené v rámci Iniciativy pro letecká paliva ReFuelEU, musí se připravit na výrobu/dovoz 3 milionů tun udržitelného leteckého paliva, včetně 600 tisíc tun udržitelného leteckého e-paliva, do roku 2030, přičemž

---

podávání zpráv a hodnocení využívají srovnatelné energetické statistiky. V důsledku toho se nejnovější konsolidované údaje v některých oblastech vztahují k roku 2022 nebo 2023.

[14] Nejnovější oficiální údaje o skleníkových plynech v EU, které Evropská agentura pro životní prostředí (EEA) předložila Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (UNFCCC) v březnu 2025, a přibližné emise skleníkových plynů, které členské státy EU předložily EEA v červenci 2025.

[15] Opětovné zahrnutí nevnitrostátních letů na letiště v nejvzdálenějších regionech a z nich.

do roku 2050 se předpokládá zvýšení na 35 milionů tun udržitelného leteckého paliva, včetně 17 milionů tun udržitelného leteckého e-paliva.

Odhaduje se, že ve vodní dopravě bude do roku 2030 zapotřebí 1,5 Mt udržitelných námořních paliv. Před rokem 2035 budou cíle vyžadovat přibližně 6,4 Mt udržitelných námořních biopaliv a 4,6 Mt udržitelných námořních e-paliv.

Tyto cíle vytvoří vysokou poptávku po používání udržitelných biopaliv i paliv odvozených od paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu (RFNBO), zejména po roce 2030.

Navzdory nárůstu na úrovni EU se podíl energie z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie v roce 2023 v jednotlivých členských státech nadále značně liší, což odráží rozdílné výchozí pozice jednotlivých členských států. Nejvyššího podílu energie z obnovitelných zdrojů v roce 2023 dosáhlo Švédsko (66 %), následované Finskem (51 %), Dánskem (44 %) a Lotyšskem (43 %), zatímco nejnižší podíl (méně než 16 %) měly Lucembursko, Belgie, Malta a Irsko.

S ohledem na vnitrostátní spotřebu a aktuálně oznámené statistické převody měly **v roce 2023 podíl energie z obnovitelných zdrojů stále nižší než jejich závazný cíl pro rok 2020 podle směrnice o obnovitelných zdrojích energie z roku 2009** dva **členské státy**: **Francie a Irsko, v obou případech o 0,7 procentního bodu nižší než základní cíl pro rok 2020**. V důsledku toho musely tyto členské státy přijmout do jednoho roku dodatečná opatření, aby pokryly tento rozdíl v příštím roce. Kromě toho tři členské státy **nesplnily svůj referenční bod pro rok 2022**[16]. Očekává se, že tyto členské státy ve své příští integrované zprávě o pokroku vysvětlí, jak hodlají tento rozdíl dorovnat[17].

Celkově lze konstatovat, že v členských státech dochází k pokroku v provádění reforem v oblasti povolování a že se projevuje pozitivní dynamika. Při sledování provádění doporučení Komise o povolování bylo zjištěno 1200 vnitrostátních opatření, z nichž 520 bylo považováno za opatření v silném souladu s předpisy[1]. Celá řada těchto opatření byla přijata v nedávné době a dosud se neprojevil jejich úplný dopad. V rámci Akčního plánu pro cenově dostupnou energii Komise oznámila další legislativní opatření, jakož i opatření na podporu provádění a pro budování kapacit, která mají členským státům pomoci urychlit vydávání povolení pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a související infrastruktury[18].

Energetická společenství se v členských státech úspěšně rozšiřují a formou občanských iniciativ přispívají k energetické transformaci. V EU nyní existuje více než 8 000 energetických společenství. Komise tento vývoj podporuje prostřednictvím nedávno zřízeného **Poradenského centra pro občany v oblasti energetiky** a **nástroje pro energetická společenství.** Program LIFE navíc podpořil spolupráci mezi energetickými společenstvími a místními a regionálními orgány při realizaci více než 50 místních služeb, které pomáhají občanům realizovat a rozšiřovat projekty energetických společenství.

Členské státy EU aktivně pracují na zvyšování odolnosti vůči změně klimatu a adaptaci na ni formou různých plánů, strategií a rámců. Všechny členské státy zavedly vnitrostátní adaptační politiky a některé z nich mají zavedeny nebo připravují také odvětvové adaptační politiky.

---

[16] Irsko (zaostává o 4 procentní body), Francie (2,5 procentního bodu) a Slovinsko (0,3 procentního bodu). Referenční bod stanovený v článku 4 nařízení o správě na základě dřívějšího cíle na úrovni EU před vstupem revidované směrnice o obnovitelných zdrojích energie v platnost.

[17] Komise předkládá své hodnocení pokroku členských států, které v roce 2022 nedosáhly svých základních a/nebo referenčních bodů, ve zvláštním pracovním dokumentu útvarů Komise na základě opatření a vysvětlení uvedených ve zprávách o pokroku.

[18] Evropská komise: Generální ředitelství pro energetiku, COWI, Eclareon and Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report (Monitorování provádění doporučení Komise a pokyny k urychlení postupů udělování povolení pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a související infrastruktury – Závěrečná zpráva), Úřad pro publikace Evropské unie, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2833/2257747

Několik členských států začleňuje adaptační pravidla do svých vnitrostátních právních předpisů v oblasti klimatu, aby posílily právní podporu úsilí o adaptaci. Členské státy rovněž pokročily ve vypracovávání a zdokonalování svých vnitrostátních posouzení rizik souvisejících se změnou klimatu, která mají zásadní význam pro tvorbu politiky založené na důkazech v oblasti přizpůsobování se změně klimatu.

Místní a regionální snahy o budování odolnosti vůči změně klimatu a adaptaci na tuto změnu se v EU rovněž rozvíjejí.. V členských státech s právními požadavky jsou regionální a místní orgány pověřeny přípravou a prováděním adaptačních plánů, přičemž mnohé z nich začleňují odolnost do programů pro jednotlivá odvětví. Tam, kde pověření chybí, vytváří řada regionů a měst strategie adaptace na změnu klimatu dobrovolně v rámci národních adaptačních plánů nebo přeshraničních programů EU, často s podporou vládních pobídek, poradenství a společných iniciativ.

3.2 **Energetická účinnost**

V roce 2023[19] dosáhla spotřeba primární energie v EU 1 209 milionů tun ropného ekvivalentu (Mtoe), což je oproti roku 2022 pokles o 4,1 % a průměrný roční pokles od roku 2020 o 2,7 %, a **nepatrně se tak přiblížila novému cíli pro rok 2030 ve výši 992,5 milionu tun ropného ekvivalentu, přičemž rozdíl oproti cíli pro rok 2030 stále činí výrazných 22 %**.

Konečná spotřeba energie v roce 2023 dosáhla 894 Mtoe, což představuje 3,0% pokles oproti roku 2022 a průměrný roční pokles o 2 % od roku 2019, a stále ještě 17 % od nového cíle pro rok 2030 (763 Mtoe), což znamená, že do roku 2030 je třeba vynaložit úsilí v průměru nejméně 2,2% ročně[20]. K dosažení cíle snížení konečné spotřeby energie o 11,7 % do roku 2030 bude tudíž třeba dále zvýšit úsilí v oblasti energetické účinnosti, neboť podle celounijního posouzení konečných aktualizovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu, které provedla Komise v roce 2025, by mělo dojít ke snížení pouze o 8,1 % ve srovnání s prognózami pro rok 2030.

Navzdory poklesu na úrovni EU se průměrné roční snížení spotřeby primární energie i konečné spotřeby energie od roku 2019 v jednotlivých členských státech nadále značně liší, což odráží rozdílné podmínky a výchozí situace jednotlivých členských států. **Nejvyššího průměrného ročního snížení konečné spotřeby energie od roku 2019 dosáhlo Lucembursko (5,4 %)**, následované Nizozemskem (3,8 %) a Finskem (3,0 %), zatímco na Maltě, v Chorvatsku a Portugalsku se konečná spotřeba energie od roku 2019 dokonce zvýšila.

Ve srovnání s úrovní v roce 2022 klesla v roce 2023 konečná spotřeba energie v odvětví obytných budov v EU o 6,1 %, v průmyslu o 5,4 % a v odvětví služeb o 3,0 %. Údaje opravené o klimatický korekční faktor v odvětví obytných budov (–3,5 % ve srovnání s rokem 2022) naznačují, že pokles je do značné míry spojen se zlepšením energetické náročnosti obytných budov, ale také s mírnější zimou ve srovnání s předchozím rokem. **Je třeba zintenzivnit** úsilí o zvýšení míry **renovace** budov **a sledování jejího vývoje** a rovněž **více usilovat o dekarbonizaci a elektrifikaci vytápění**. Zatímco v roce 2022 bylo instalováno 2,8 milionu jednotek tepelných čerpadel, v roce 2023 se jejich zavádění zpomalilo na 2,7 milionu jednotek a v roce 2024 na 2 miliony jednotek[21]. Ostatní čisté technologie v budovách zaznamenaly významný růst: výkon střešních fotovoltaických panelů dosáhl do konce roku 2024 přibližně 338 GW a instalace zařízení pro ukládání využívajících baterie v Evropě činila v prvním čtvrtletí roku 2025 celkově přibližně 66 GW, což podpořilo stabilitu sítě i integraci energie z obnovitelných zdrojů. **Vnitrostátní opatření zatím nedosahují potřebného tempa pro dosažení fondu budov s nulovými emisemi do roku 2050**, a proto bude klíčové rychlé provedení přepracované směrnice o energetické náročnosti budov.

[19] Poslední dostupné údaje

[20] To se týká období 2023–2030.

[21] JRC, připravovaná zpráva Střediska pro sledování technologií čisté energie (CETO) o tepelných čerpadlech.

V červnu Komise zveřejnila balíček na podporu provádění směrnice o energetické náročnosti budov v členských státech. Členské státy musí tuto směrnici provést do května 2026.

Posilují se politická a regulační opatření s cílem odstranit překážky bránící energetické účinnosti. Regulační úsilí, mimo jiné v rámci plánů pro oživení a odolnost mnoha členských států, se zaměřuje na odstranění překážek zjednodušením povolovacích postupů pro renovace budov a připojení k síti, řešením rozdělených pobídek na trzích s nájemním bydlením a podporou odborné přípravy a certifikace odborníků na energetiku. Kromě toho se k podpoře investic do energetické účinnosti a k podpoře zavádění technologií s nízkou spotřebou energie používají tržní nástroje, jako jsou daně z energie, poplatky a povolenky. Systémy povinného zvyšování energetické účinnosti a obchodovatelné bílé certifikáty vyžadují, aby dodavatelé dosáhli úspor energie pro koncové uživatele. Mechanismy stanovování cen uhlíku, včetně systému EU pro obchodování s emisemi, vytvářejí příjmy pro iniciativy v oblasti účinnosti, zatímco daně z energie a daně z vozidel podporují snižování spotřeby. Předpisy o ekodesignu a označování energetickými štítky dále podporují účinné výrobky a informovaný výběr spotřebitelů.

Provedená opatření v oblasti energetické účinnosti, včetně aktualizace předpisů o označování energetickými štítky a ekodesignu, vedla k odhadovaným úsporám na účtech za energii ve výši přibližně **120 miliard EUR** v roce 2023, které by se v roce 2030 mohly zvýšit na přibližně 162 miliard EUR[22].

3.3 **Trhy s energií**

Nezbytným předpokladem pro to, aby čistá a levná elektřina mohla volně proudit k občanům a podnikům v celé Evropě, a přispívat tak ke snížení cen elektřiny, větší bezpečnosti dodávek a lepší integraci energie z obnovitelných zdrojů, je dostatečné přeshraniční propojení mezi členskými státy.

Členské státy vyvinuly značné úsilí o **zvýšení přeshraniční kapacity**, příkladem jsou projekty, jako je **Baltský propojovací plynovod** mezi Finskem a Estonskem, propojení ElecLink mezi Spojeným královstvím a Francií a plynovod IGB z Řecka do Bulharska. Dokončení různých projektů společného zájmu by mělo dále **zlepšit úroveň propojení**. Členské státy v současné době hlásí 83 probíhajících projektů společného zájmu, z nichž většina se týká elektrických propojení. V současné době probíhá proces sestavování druhého seznamu projektů společného zájmu / projektů ve společném zájmu, do kterého je zatím zařazeno 230 způsobilých projektů, a očekává se, že bude završen do konce roku 2025.

Nicméně třináct členských států ((BE, DE, IE, EL, ES, FR, IT, CY, NL, PL, PT, RO, SE) stále nedosáhlo cíle v oblasti propojení pro rok 2030, který činí minimálně 15 %, přičemž osm z nich (IE, EL, ES, FR, IT, CY, NL, PL) také nedosáhlo cíle propojení pro rok 2020, který činí 10 %[23]**.** Pro splnění cílů do roku 2030 je zapotřebí dalšího úsilí, zejména pokud jde o včasné provedení plánovaných přeshraničních projektů.

V dubnu loňského roku zaslala agentura ACER stanovisko Evropskému parlamentu a Evropské komisi, v němž zdůraznila naléhavou potřebu **dalšího pokroku** ze strany provozovatelů přenosových soustav. Vnitřní trh s elektřinou je základem naší společné bezpečnosti dodávek a klíčovým faktorem umožňujícím dosažení našich cílů v oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie. Nezbytným předpokladem pro transformaci energetiky je maximální využití propojovací kapacity dosažením minimálního požadavku ve výši 70 %, protože přeshraniční obchod podporuje zavádění obnovitelných zdrojů energie, udržuje náklady nízké a zvyšuje bezpečnost dodávek elektřiny optimálním využíváním stávající sítě.

Kromě toho je důležité, aby členské státy ve svých elektrizačních soustavách **zvýšily kapacitu nefosilní flexibility** tím, že dokončí provedení všech příslušných předpisů EU do vnitrostátního práva a jejich uplatňování, což umožní skutečné zapojení odezvy na straně poptávky, ukládání a

[22] Akční plán pro cenově dostupnou energii.

[23] Na základě údajů z výhledu na zimní období 2024–2025 vypracovaného sítí ENTSO-E *(výpočty GŘ ENER založené na údajích o kapacitě propojení dovozu a výrobní kapacitě nahlášených k 10. lednu 2025, 19:00).*

distribuovanou výrobu na všech příslušných trzích. Mnoho členských států si stanovilo ambiciózní cíle v oblasti účasti spotřebitelů, zavádění inteligentních měřičů a přiměřenosti elektrizační soustavy, čímž položilo základy pro pružnější a integrovanější energetický systém.

3.4 **Bezpečnost dodávek**

Úspěšné **rozšíření** **nařízení o uskladňování zemního plynu** podtrhuje závazek Evropy ohledně **energetické bezpečnosti a odolnosti**. Vzhledem k tomu, že bezpečnost dodávek hraje v transformaci energetiky zásadní roli, pomůže tento vývoj připravit se na příští zimy a zároveň poskytne členským státům flexibilitu, která zabrání nadměrným cenám a narušení trhu.

Před koncem srpna 2024 bylo dosaženo naplnění zásobníků plynu na úrovni 90 % a **navzdory chladné zimě a relativně nízkým dodávkám LNG** v zimních měsících **nedošlo k problémům s bezpečností dodávek plynu**. Komise a členské státy úzce spolupracovaly s cílem zajistit, aby ukončení tranzitu ruského plynu přes Ukrajinu v prosinci 2024 neovlivnilo bezpečnost dodávek. Ačkoli se dopady v různých regionech lišily, celkovou bezpečnost dodávek a ceny v celé EU výrazně neovlivnily, a to díky společné předběžné práci, včetně diverzifikace prostřednictvím mechanismu **AggregateEU**, který přinesl viditelné výsledky: téměř 190 registrovaných společností, 90 miliard m^3 agregované poptávky, 160 miliard m^3 dodávek a více než 77 miliard m^3 vyrovnaných mezi odběrateli a dodavateli. V důsledku toho klesl v roce 2025 (do srpna) podíl dovozu plynu z Ruska na 12 % oproti 19 % v roce 2024. Platforma EU pro energetiku a suroviny rovněž rozšíří agregaci poptávky na nové produkty a komodity a využije síly a velikosti evropského trhu. Dne 14. října 2025 byly zásobníky plynu naplněny z 83 %.

Nebyly zaznamenány ani žádné problémy s bezpečností dodávek ropy. V důsledku přerušení provozu ropovodů a/nebo uzavření rafinérií došlo k uvolnění malých zásob ropy, ale všechny členské státy si ponechaly povinné zásoby ropy nebo se k nim vrátily. Vzhledem k přetrvávajícím sankcím na dovoz ropy z Ruska a opatřením proti stínové flotile pouze tři členské státy nadále dovážejí ruskou ropu (což představuje 3 % dovozu ropy do EU v roce 2024).

Situace v bezpečnosti dodávek elektřiny je v EU **celkově příznivá** díky rostoucímu instalovanému výkonu obnovitelných zdrojů, mírné poptávce po elektřině, obecně dobré výrobě jaderné energie a příznivé úrovni energie z vodních zdrojů v celé EU. Významnou událostí pro bezpečnost dodávek elektřiny byla **synchronizace pobaltských států** s elektrizační soustavou kontinentální Evropy, která Estonsku, Lotyšsku a Litvě umožnila získat úplnou energetickou nezávislost na Rusku, a tím zvýšila kolektivní energetickou bezpečnost EU.

V prosinci 2024 došlo také k incidentu v podobě narušení podmořského kabelu Estlink-2 mezi Finskem a Estonskem, který sice neohrozil bezpečnost dodávek elektřiny v regionu, ale upozornil na zranitelnost kriticky důležité energetické infrastruktury vůči zlovolným činům, zejména pod hladinou moře. V reakci na to přijala Komise v únoru 2025 společné sdělení o posílení bezpečnosti a odolnosti podmořských kabelů, které se opírá o čtyři klíčové pilíře: prevence, odhalování, reakce a odstrašování.

V loňském roce vystavily elektrizační soustavu EU velkému tlaku také některé lokální extrémní povětrnostní jevy, jako například bouře Eowyn v Irsku v lednu 2025.

Další významnou událostí byl **dne 28. dubna 2025 výpadek proudu na Pyrenejském poloostrově**, který postihl celý poloostrov a malou oblast ve Francii poblíž španělských hranic. Obnova portugalské a španělské přenosové soustavy byla dokončena během téže noci v souladu se síťovým kodexem pro stav nouze a obnovu dodávek elektřiny. Komise stále zkoumá příčinné faktory a pečlivě je sleduje. Komise analyzuje všechna zjištění, včetně zpráv o hodnocení ex post předložené Španělskem a Portugalskem a zprávy panelu odborníků vytvořeného sítí ENTSO-E, a může zvážit přijetí opatření ke zlepšení celkové bezpečnosti dodávek v EU, například v rámci nadcházející revize rámce EU pro energetickou bezpečnost.

Uváděné vnitrostátní cíle v oblasti energetické bezpečnosti jsou zaměřeny především na zajištění nepřerušených dodávek a dále na diverzifikaci zdrojů energie. Členské státy uvádějí, že se výrazně zaměřují na zvýšení bezpečnosti dodávek plynu prostřednictvím výstavby nových terminálů LNG, na alternativní trasy plynovodů a na plyny z obnovitelných zdrojů.

3.5 **Výzkum, inovace a konkurenceschopnost**

Čisté technologie představují významný ekonomický přínos. Odhaduje se, že odvětví energie z obnovitelných zdrojů zajišťuje v EU přibližně 1,8 milionu pracovních míst a jeho celkový obrat v roce 2023 byl odhadnut na přibližně 233 miliard EUR[24]. Konkurenceschopnost odvětví čistých technologií v EU má zásadní význam nejen pro dosažení cílů v oblasti energetiky a klimatu, ale také pro vytváření pracovních míst a zároveň pro posílení energetické a hospodářské bezpečnosti[25].

Důležitým krokem v podpoře výroby technologií pro nulové čisté emise je akt o průmyslu pro nulové čisté emise, který vstoupil v platnost v roce 2024. V květnu 2025 přijala Komise čtyři sekundární právní předpisy[26], které jsou důležitým milníkem pro provádění tohoto aktu. Komise rovněž předložila sdělení, které hodnotí dodávky EU v oblasti technologií pro nulové čisté emise a ukazuje silnou závislost na Číně, zejména pokud jde o solární fotovoltaické systémy (94 % fotovoltaických modulů a článků) a baterie (50 % bateriových sad, modulů a článků a 81 % anodových aktivních materiálů)[27]. Z celkového hlediska je odvětví čistých technologií v EU stále vystaveno silnému konkurenčnímu tlaku. Na celosvětové úrovni se očekává, že bez dalších politických opatření bude v příštích letech přetrvávat značný nadbytek výrobních kapacit v oblasti baterií, solární energie, větrné energie (gondoly) a vodíku (elektrolytické svazky)[28].

EU zaujímá celosvětově vedoucí postavení ve veřejných výdajích na výzkum a inovace v oblasti technologií čisté energie a v posledních letech zvýšila své veřejné investice do tohoto odvětví[29]. V roce 2023 poskytly členské státy na priority výzkumu a inovací energetické unie téměř 8,5 miliardy EUR, a zvýšily tak své výdaje oproti předchozímu roku o pětinu. Na úrovni EU byly tyto prostředky doplněny o více než 2 miliardy EUR v příslušných projektech programu Horizont Evropa. Pokud jde o veřejné výdaje na výzkum a inovace v oblasti technologií čisté energie, řadí celková částka EU na přední místo mezi hlavními ekonomikami[30]. **Soukromé investice do výzkumu a inovací**, které poskytují více než tři čtvrtiny finančních prostředků na výzkum a inovace v oblasti technologií čisté energie ve všech hlavních ekonomikách, jsou však v hlavních asijských ekonomikách i nadále výrazně vyšší než v EU a USA[31]. Cílem **Strategie pro startupy a scaleupy**, která byla zahájena v květnu 2025, je odstranit rozdíly v inovacích mezi EU a jejími hlavními světovými konkurenty prostřednictvím důležitých opatření sahajících od podpory regulace podporující inovace až po zlepšení přístupu k financování a rychlejší pronikání na trh a rozšiřování.

Nové řízení **strategického plánu pro energetické technologie** (plán SET), které Komise navrhla v roce 2025, má za cíl spolu s členskými státy **definovat pro jednotlivé technologie společné prováděcí a investiční programy**, aby se dále využívaly synergie mezi EU, členskými státy a zúčastněnými stranami z oblasti energetického výzkumu a průmyslovými subjekty. Kromě toho se v plánu SETzačalo v roce 2025 **více přihlížet k průřezovým výzvám**, jako je zavádění inovací na trhu, oběhovost, digitalizace a společenské dovednosti. Členské státy oznámily, že vnitrostátní cíle, které se promítají do cílů plánů SET, jsou výrazně zaměřeny na energetické systémy a vodík. Pokud jde o jaderné technologie, Evropská průmyslová aliance pro malé modulární reaktory zveřejnila v září 2025 svůj strategický akční plán, v němž jsou uvedena konkrétní opatření na podporu a urychlení vývoje a zavádění těchto reaktorů v rámci několika vybraných projektů do začátku 30. let 21. století. Pokud jde o energii z jaderné syntézy, projekt organizace ITER splnil v loňském roce všechny své klíčové ukazatele výkonnosti a k 1. září 2025

[24] EurObserv'ER, *The State of Renewable Energies in Europe, 2024 edition*(Situace v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v Evropě, vydání z roku 2024), 2025.
[25] Komplexnější hodnocení viz Zpráva o pokroku v oblasti konkurenceschopnosti technologií čisté energie pro rok 2025, COM(2025) 74 final.
[26] Viz: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_25_1324.
[27] C/2025/3236.
[28] BloombergNEF, *Energy Transition Supply Chains* (Dodavatelské řetězce pro energetickou transformaci), 2025.
[29] CETO, *Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the EU – 2024 Status Report* (Celková strategická analýza technologií čisté energie v EU – zpráva o stavu), 2025.
[30] Analýza JRC pro zprávy střediska CETO za rok 2025 (připravuje se).
[31] COM(2025) 74 final.

ukazatele ukázaly, že projekt probíhá podle plánu, čímž se přiblížil k fázi vědeckého výzkumu, která otevře dveře průmyslovému využití.

4. ROZHODUJÍCÍ OKAMŽIK PRO DOKONČENÍ STABILNÍ ENERGETICKÉ UNIE

Významnou příležitostí k růstu je dekarbonizace: může zajistit stabilitu cen energií a trhů s energií, snížit náklady na účty za energii, vytvořit kvalitní pracovní místa a zvýšit konkurenceschopnost evropského průmyslu, a to vše při současném zvýšení domácí výroby energie, což bude přínosné z hlediska bezpečnosti dodávek a energetické nezávislosti.

Plné provádění Akčního plánu pro cenově dostupnou energii se začíná projevovat v praxi. V nadcházejících měsících bude i nadále prioritou snížit ceny energií pro všechny evropské občany a podniky a zároveň urychlit provádění rámce do roku 2030. Komise zintenzivní své úsilí na základě souboru opatření oznámených 21. října[32].

Zároveň položí pevný základ pro udržení transformace i v příštím desetiletí **na cestě ke klimatické neutralitě do roku 2050**.

Návrh Komise na změnu evropského právního rámce pro klima, kterým se stanoví cíl EU v oblasti klimatu pro rok 2040, a to snížit čisté emise skleníkových plynů o 90 % ve srovnání s úrovní v roce 1990, je v současné době projednáván spolunormotvůrci.

Jakmile bude schválen, bude cíl EU v oblasti klimatu pro rok 2040 sloužit jako referenční hodnota pro politický rámec EU na příští desetiletí. Zkušenosti získané při provádění stávajícího regulačního rámce, včetně nařízení o správě, zdůraznily, že je důležité sladit ambice se schopností dosáhnout výsledků a zajistit koordinaci vnitrostátních strategií.

Je třeba se zaměřit na předložení soudržného a předvídatelného politického rámce, který by zajistil dlouhodobou jistotu pro členské státy, investory a občany v průběhu další fáze energetické transformace. Za tímto účelem je před námi několik úkolů.

Rozsáhlejší elektrifikace bude mít zaprvé zásadní význam pro dosažení ambiciózního snížení emisí skleníkových plynů a pro pokrytí energetických potřeb v zájmu konkurenceschopné a prosperující EU. Přesto se podíl elektřiny na konečné poptávce po energii již více než deset let nemění a pohybuje se kolem 23 %. Aby bylo dosaženo cílů EU v oblasti dekarbonizace a zajištěna rozsáhlá elektrifikace pozemní dopravy, vytápění prostor a ohřevu vody a mnoha průmyslových procesů, musí se zvýšit v roce 2030 na třetinu, tedy na zhruba 32 %, jak je uvedeno v Dohodě o čistém průmyslu, a do roku 2040 se musí téměř zdvojnásobit na 50 %.

Vezmeme-li v úvahu i elektřinu potřebnou k výrobě vodíku, bude tato změna vyžadovat, aby se výrobní kapacita do roku 2040 více než zdvojnásobila a investice do **sítí a flexibility ve výši** dosáhly **do roku 2040** přibližně **1 bilionu EUR**.

Za druhé, aby byl tento **strategický přístup nákladově efektivní**, bude rovněž nutné pokračovat v zavádění **energeticky účinných** technologií a zajistit, aby všechny domácnosti a podniky byly vybaveny inteligentními měřiči. Nejdůležitější je, že lví podíl investičních potřeb v oblasti energetické účinnosti v letech 2030 až 2040 jde na **renovace stávajících budov**, včetně renovace vytápění a chlazení, zejména v odvětví obytných budov, kde je potřeba až 241 miliard EUR ročně[33].

Za třetí, **v zájmu úspěšné transformace energetiky** a toho, aby budoucí energetický systém byl založen na konkurenceschopném odvětví čistých technologií v EU, **je třeba, aby vzkvétaly inovativní technologie vyvíjené v Evropě**. Vývoj a zavádění digitálních řešení a aplikací umělé inteligence mají velký potenciál zajistit vyšší účinnost a flexibilitu energetického systému a usnadnit integraci obnovitelných zdrojů energie při nižších nákladech. Zároveň je důležité zajistit

[32] Commission steps up efforts to lower energy prices with a set of actions to bring relief to industries and consumers - Energy (Komise zintenzivnila úsilí o snížení cen energií a přijala řadu opatření, která mají ulevit průmyslovým odvětvím a spotřebitelům – Energetika)

[33] (SWD(2024) 64 final)

kybernetickou bezpečnost energetického systému EU a naplánovat integraci rostoucí spotřeby datových center[34].

Na podporu rozsáhlého vývoje energetického systému bude třeba zvýšit investice do čisté energie z přibližně 240 miliard EUR v roce 2020 na přibližně 695 miliard EUR ročně do roku 2040. Tyto investice musí podporovat rozšiřování, digitalizaci a modernizaci elektroenergetické infrastruktury, domácí výrobu a ukládání.

Zásadní význam bude mít využití veřejných a mobilizace soukromých investic, stejně jako vytvoření inovativních finančních nástrojů na podporu udržitelných investic do energetiky a klimatu v celé EU a v zájmu rozvoje přeshraniční spolupráce. Například mechanismus EU pro financování energie z obnovitelných zdrojů by mohl podpořit nákladovou efektivnost a zvýšit motivaci členských států usnadněním celoevropských aukcí energie z obnovitelných zdrojů, jak doporučuje Lettova zpráva.

Jak je uvedeno v Akčním plánu pro cenově dostupnou energii a v plánu pro energetickou účinnost, rozšíření systémů záruk EU pro služby v oblasti energetické účinnosti a nástrojů pro urychlení energetické účinnosti přispěje k posílení trhu s energetickou účinností a k tomu, aby se úspory energie staly komoditou na trhu, která pomůže Evropanům využívat služby schopné snížit jejich účty za energii. Nadcházející revize správy energetiky nabízí příležitost přeměnit vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu v **důvěryhodné investiční strategie**, které řídí reformy a efektivně směřují finanční prostředky do čisté transformace.

Po **přezkumu politiky soudržnosti v polovině období** mohou členské státy využívat fondy soudržnosti na podporu projektů propojení energetických soustav a souvisejících infrastruktur pro přenos, distribuci a skladování energie.

Návrh ambiciózního víceletého finančního rámce (VFR) ve výši 1,98 bilionu EUR na období 2028–2034 (v běžných cenách) navíc navrhuje pětinásobné navýšení rozpočtu **Nástroje pro propojení Evropy** s cílem posílit přeshraniční infrastrukturu, která je nezbytná pro vytvoření silné energetické unie.

Plány národního a regionálního partnerství budou podporovat domácí přenosové a distribuční soustavy, a to i s ohledem na transevropskou síť (TEN-E). Rámec odolnosti vůči změně klimatu se bude mimo jiné snažit zajistit, aby všechny investice a hlavní politiky, které jsou zranitelné vůči dopadům změny klimatu, byly navrženy tak, aby byly schopny čelit klimatickým rizikům, která by se mohla projevit během jejich životnosti. Návrh se rovněž opírá o **Evropský fond pro konkurenceschopnost**, který zjednoduší a urychlí financování ze strany EU a podnítí soukromé a veřejné investice do strategických technologií, včetně těch, které mají zásadní význam pro přechod na čistou energii.

Zásadní bude zajistit soudržnost mezi budoucími vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a plány národního a regionálního partnerství, včetně jejich přezkumu v polovině období. To podpoří sladění investičních priorit s dlouhodobými reformami energetiky a vytvoření infrastruktury, která bude základem skutečně integrované energetické unie, včetně odstranění osmi kritických překážek identifikovaných v rámci Energetických dálnic.

Zjednodušení hraje klíčovou roli při rychlejším dosahování cílů a plnění úkolů energetické politiky na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU, a to na základě dialogů o provádění a kontrol skutečného stavu. Stávající nařízení o správě již v tomto ohledu představovalo významný krok, ale je třeba znovu usilovat o další zefektivnění a sladění aspektů plánování, podávání zpráv a sledování investic. To by mohlo zefektivnit procesy a zajistit, aby budoucí rámec politiky v oblasti energetiky a klimatu **zůstal vnímavý a dobře cílený a zároveň zajistil ambiciózní klimatickou a energetickou transformaci**. Budoucí rámec pro energetiku a klima by měl být strategičtěji využíván k přilákání investic a podpoře provádění v členských státech.

[34] Podle Mezinárodní energetické agentury (IEA) vzroste spotřeba datových center v Evropě v letech 2025 až 2030 o 70 %: Energy and AI (Energie a umělá inteligence)

Je potřeba, aby evropští občané pociťovali výhody transformace energetiky ve svém každodenním životě. Zajištění možností účasti občanů na fázi plánování a přípravy energetických projektů a síťové infrastruktury nebo jejich podpora, aby mohli využívat inovativní nabídky a zabránilo se kolísání cen, zajistí nezbytnou společenskou akceptaci pro dosažení cílů EU a přispěje ke snížení účtů za energii. Příkladem, který by měl být využit v připravovaných iniciativách EU, může být panelová diskuse občanů o energetické účinnosti, kterou Evropská komise uspořádala v roce 2024.

Tato zlepšení musí společně přispět k vytvoření soudržnějšího a perspektivnějšího rámce, který by byl schopen podpořit čistou transformaci EU pro nadcházející desetiletí a zároveň zajistit konkurenceschopnost, cenovou dostupnost, bezpečnost a sociální spravedlnost a přispět k dokončení energetické unie.

PŘÍLOHA 1

Tabulka: Proces provádění Akčního plánu pro cenově dostupnou energii

 dokončeno probíhá

Opatření v rámci pilíře I: *Snížení nákladů na energii*	**Dílčí opatření**	**Stav**	**Lhůta**
1. Účty za cenově dostupnou energii	**Pokyny k** metodikám pro stanovení síťových sazeb a investicím do sítě prováděným s předstihem		2. čtvrtletí 2025
	Doporučení členským státům k využívání flexibility (včetně směrnice o zdanění energie) při snižování zdanění elektřiny		4. čtvrtletí 2025
	Energetický balíček pro občany včetně pokynů a opatření týkajících se energetické chudoby a energetických společenství		1. čtvrtletí 2026
2. Snížení nákladů na dodávky elektřiny	**Pilotní projekt EIB** pro **smlouvy o nákupu čisté elektřiny** (500 milionů EUR), balíček opatření pro **výrobní kapacitu sítí** (1,5 miliardy EUR)		2. čtvrtletí 2025
	Pokyny k inovativním formám obnovitelných zdrojů energie a k oblastem pro urychlení rozvoje sítí a skladování energie		2. čtvrtletí 2025
	Podpora provádění ze strany Komise prostřednictvím rozšíření iniciativy „Accele-RES“, skupiny odborníků pro povolování, CA-RES, dialogu o provádění, průvodce pro otázky a odpovědi		2. čtvrtletí 2025
	Revize **rámce státní podpory**		2. čtvrtletí 2025
	Pokyny ke koncipování rozdílových smluv		4. čtvrtletí 2025
	Legislativní návrhy na zjednodušení povolování energetické infrastruktury, skladování a obnovitelných zdrojů energie		4. čtvrtletí 2025
	Balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy		4. čtvrtletí 2025
	Pokyny k podpoře odměňování flexibility v maloobchodních smlouvách		4. čtvrtletí 2025
	Kodex sítě pro odezvu na straně poptávky		1. čtvrtletí 2026
	Pravidla termínovaných trhů k rozšíření možností zajišťování		3. čtvrtletí 2026
	Členské státy upraví vnitrostátní povolovací postupy a posílí vnitrostátní orgány		Co nejdříve
3. Zlepšení situace na trzích s plynem	**Využívání kupní síly EU**		2. čtvrtletí 2025–2026
	Produkt **EIB** v oblasti energetické účinnosti pro malé a střední podniky, systém záruk, pilotní projekt		3. čtvrtletí 2025

	Hodnocení **systému certifikace pro úspory energie** na trhu v celé EU		3. čtvrtletí 2025
	Aktualizace **pravidel** EU **pro označování** energetickými štítky **a ekodesign**		3. čtvrtletí 2025
	Hodnocení přístupu ke kapitálu a finančním pobídkám		4. čtvrtletí 2025
	Hodnocení **Pracovní skupiny pro trh s plynem**		4. čtvrtletí 2025
	Členské státy a orgány dozoru nad trhem posílí dozor a prosazování práva		Co nejdříve
4. Energetická účinnost	**Program EIB** pro energetickou účinnost v malých a středních podnicích		3. čtvrtletí 2025
	Posílení **účinných spotřebičů a výrobků**		Co nejdříve
Opatření v rámci pilíře II: ***Dokončení energetické unie***	**Dílčí opatření**	**Stav**	**Lhůta**
5. Dokončení energetické unie	Vytvoření **Pracovní skupiny pro energetickou unii**		2. čtvrtletí 2025
	Jaderný ukázkový program (PINC)		2. čtvrtletí 2025
	Bílá kniha o prohloubené integraci trhu s energií		4. čtvrtletí 2025
	Investiční strategie pro čistou energii		4. čtvrtletí 2025
	Strategický plán pro energetické technologie		4. čtvrtletí 2025
	Akční plán elektrifikace, Strategie pro vytápění a chlazení, strategický plán pro digitalizaci a umělou inteligenci		1. čtvrtletí 2026
	Strategie v oblasti jaderné syntézy		2026
	Revize **nařízení o správě**		Do poloviny roku 2027
Opatření v rámci pilíře III: ***Přilákání investic a zajištění dodávek***	**Dílčí opatření**	**Stav**	**Lhůta**
6. Třístranné smlouvy	Zahájení procesu uzavírání **třístranných odvětvových smluv** o cenově dostupné energii pro evropský průmysl		4. čtvrtletí 2025
Opatření – pilíř IV ***Připravenost na možné krize***	**Dílčí opatření**	**Stav**	**Lhůta**
7. Bezpečnost dodávek v zájmu	Revize **rámce pro energetickou bezpečnost**		1. čtvrtletí 2026

cenové stability			
8. Připravenost na cenové krize	**Pokyny** k programům pro **snížení špičkového zatížení** za účelem **omezení prudkých nárůstů cen** v obdobích kritické situace v soustavě		Průběžné
	Dočasné zvýšení kapacity přeshraničních propojení během kritických situací		Stále
Monitorování opatření	**Dílčí opatření**	**Stav**	**Lhůta**
Zpráva o stavu energetické unie	Komise bude provádět akční plán, monitorovat jeho provádění a podávat zprávy o pokroku v jeho provádění v rámci zprávy o stavu energetické unie.		Každoročně

PŘÍLOHA 2 – Zpráva o pokroku v oblasti konkurenceschopnosti

Tato příloha uvádí aktuální informace o konkurenceschopnosti EU v oblasti technologií čisté energie a je doplněním oddílu 3.5. Vychází ze zprávy o pokroku[35] přijaté spolu s Dohodou o čistém průmyslu a Akčním plánem pro cenově dostupnou energii v únoru 2025, jakož i z práce Střediska pro sledování technologií čisté energie (CETO).

1. Vývoj na světovém trhu

Celosvětové investice do čisté energie předstihly investice do fosilních paliv, přičemž přibližně dvě třetiny z očekávaného toku kapitálu do energetiky ve výši 3 bilionů EUR v roce 2025 půjdou do technologií čisté energie[36]. Obnovitelné zdroje jsou nákladově nejkonkurenceschopnějšími zdroji elektřiny v EU, která v roce 2024 dosáhla podílu obnovitelných zdrojů na skladbě zdrojů elektřiny ve výši 47 %.

EU je i nadále významným hráčem v oblasti obchodu s čistými technologiemi, přičemž v poslední době se snížil deficit obchodu s tepelnými čerpadly, solárními fotovoltaickými panely a bateriemi a byl vykázán přebytek obchodu se solárními termálními technologiemi. Toto zlepšení však částečně spíše odráží slabší poptávku a vysoké zásoby než oživení výrobní základny. Vývoz v roce 2024 klesl, přičemž EU ztratila 7 % hodnoty vývozu[37]. Očekává se, že na celosvětové úrovni bude přetrvávat nadměrná výrobní kapacita v oblasti solární energie, baterií, větrné energie a vodíku, přičemž investicím a výrobě bude dominovat Čína, kde se nachází více než 85 % celosvětové kapacity solární energie a baterií. Výrobní náklady v EU zůstávají výrazně vyšší, přičemž čínské solární moduly jsou podle odhadů o 35–65 % levnější než evropské a větrné turbíny jsou přibližně o třetinu levnější[38].

2. Výroba a dodavatelské řetězce technologií pro nulové čisté emise

Pro politiku EU podle Dohody o čistém průmyslu a aktu o průmyslu pro nulové čisté emise má zásadní význam podpora výroby čistých technologií. V roce 2025 byly přijaty nové rámce státní podpory a daní na podporu investic, zatímco sekundární právní předpisy vycházející z aktu o průmyslu pro nulové čisté emise stanoví nástroje k posílení kapacity EU a uplatňování kritérií odolnosti při zadávání veřejných zakázek a aukcích. Navzdory těmto opatřením zůstává závislost značná: v roce 2023 Čína dodala více než 90 % fotovoltaických modulů, téměř 80 % všech fotovoltaických systémů, polovinu součástí baterií a naprostou většinu permanentních magnetů pro větrné turbíny[39].

EU si udržuje silnou pozici v oblasti větrných turbín, technologií elektrizačních soustav, vodní energie a špičkových tepelných čerpadel, stejně jako celosvětové prvenství v oblasti bioplynu a biometanu. Má také dobré postavení v oblasti inovativních paliv pro leteckou a námořní dopravu, i když jejich výroba se realizuje v malém měřítku a je nákladná. V roce 2024 klesla celková hodnota výroby čistých technologií v EU u šesti klíčových technologií čisté energie o 11 % na 35 miliard EUR, přičemž silný růst zaznamenaly pouze větrná a vodní energie[40]

3. Trendy ve vývoji a inovacích

[35] COM(2025)74 final.
[36] IEA, *World Energy Investment* (Světové investice do energetiky), 2025. Přepočet na eura při použití průměrného směnného kurzu 0,9239 EUR za 1 USD v průběhu roku 2024, na základě údajů ECB.
[37] JRC na základě údajů databáze COMEXT/COMTRADE pro vybrané technologie (Li-ion baterie, fotovoltaické moduly, solární termální technologie, tepelná čerpadla, vodní energie, větrná energie) pro zprávy CETO za rok 2025 (připravuje se).
[38] IEA, *Advancing Clean Technology Manufacturing* (Podpora výroby čistých technologií), 2024
[39] COM(2025)3236.
[40] JRC na základě údajů PRODCOM pro vybrané technologie (Li-ion baterie, solární fotovoltaické moduly, solární termální technologie, tepelná čerpadla, vodní energie, větrná energie) pro zprávy CETO za rok 2025 (připravuje se).

EU si udržuje světové prvenství v oblasti veřejných investic do výzkumu a inovací technologií čisté energie, přičemž v roce 2023 bylo mobilizováno více než 10,5 miliardy EUR. Soukromý výzkum a inovace, které jsou v celosvětovém měřítku dominantní, jsou však mnohem silnější v hlavních asijských ekonomikách (0,37–0,64 % HDP) než v EU (0,17 % HDP) a ve Spojených státech (0,08 % HDP)[41], takže EU je v nevýhodě. EU má i nadále dobrou pozici v přihlašování patentů s vysokou hodnotou v oblasti obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti. Vzhledem k těmto trendům v přihlašování patentů má EU všechny předpoklady pro technologie, jako je větrná energie, vodík, inteligentní sítě a energie z mořských obnovitelných zdrojů, ale zaostává za zeměmi, jako jsou Spojené státy a Čína, v oblasti baterií, solárních fotovoltaických, geotermálních a digitálních technologií[42]. Globální investice rizikového kapitálu do technologií čisté energie v roce 2024 dále klesaly stejně jako v roce 2023. V roce 2024 klesly v EU investice rizikového kapitálu do čistých technologií na polovinu. Celosvětový podíl Evropy však v posledních letech vzrostl na téměř pětinu. Na rozdíl od Spojených států a Číny, které těží ze širokého souboru středně velkých transakcí, je výkonnost EU závislá na malém počtu velmi velkých transakcí[43].

Mezi nedávné iniciativy v oblasti jaderné energie patří vytvoření Evropské průmyslové aliance pro malé modulární reaktory a příprava strategie EU v oblasti jaderné syntézy. Reforma plánu SET navíc posílí koordinaci s členskými státy, zúčastněnými stranami v oblasti výzkumu a s průmyslovými subjekty. Do budoucna se očekává, že navrhovaný Evropský fond pro konkurenceschopnost bude fungovat společně s programem Horizont Evropa, aby poskytoval průběžnou podporu od výzkumu až po zavádění, zatímco program EIB TechEU by měl do roku 2027 mobilizovat 250 miliard EUR, a to i prostřednictvím podpory ze strany EU. Cílem těchto nástrojů je společně posílit schopnost Evropy rozšiřovat inovace, zabezpečit dodavatelské řetězce a udržet si konkurenceschopnost v celosvětovém závodě o čistou energii.

41 CETO, *Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the EU: 2024 Status Report* (Celková strategická analýza technologií čisté energie v EU: zpráva o stavu za rok 2024), 2025.
42 CETO, *Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the EU: 2024 Status Report* (Celková strategická analýza technologií čisté energie v EU: zpráva o stavu za rok 2024), 2025.
43 Analýza JRC pro zprávy střediska CETO za rok 2025 (připravuje se).